

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 4Csp/24/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618201002
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., LL.M. Zuzana Bajlová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2020:5618201002.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Zuzanou Bajlovou v právnej veci žalobcov: 1./ X.. B.. W. Š., H., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. X. XXX/XX, Y. W., 2./ W.. M. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. K. XXXX/XX, X. N.I., žalobcovia 1./, 2./ zast. JUDr. Jaroslavom Kokavcom, advokátom so sídlom Ul. 1. mája 12, Liptovský Mikuláš, proti žalovanému: mBank SPÓĽKA AKCYJNA, so sídlom Senatorska 18, Warszawa 00-950, Poľská republika, zapísaná v štátnom súdnom registri, registri podnikateľov číslo zápisu KRS 0000025237, podnikajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom mBank S.A., pobočka zahraničnej banky, so sídlom Pribinova 10, Bratislava, IČO: 36 819 638, v spore o zaplatenie 60.330 eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcom 1./ a 2./ sumu 60.330 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne počnúc od 22. 04. 2016 do zaplatenia. Žalobcom 1./, 2./ sa voči žalovanému p r i z n á v a náhrada trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na súd prvej inštancie dňa 06. 04. 2018 sa žalobcovia 1./ a 2./ domáhali, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť im 60.330 eur s úrokom z omeškania 8 % ročne počnúc od 22. 04. 2016 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Žalobu odôvodnili tým, že žalobcovia dňa 25. 11. 2008 uzavreli so žalovaným (pôvodne Z. Z. spolka akcyjna) Zmluvu o vedení bankových bežných a sporiacich účtoch, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal zriadiť a viesť účet uvedený v „potvrdení o zriadení účtu“ a účet otvorený v neskoršom termíne na základe dispozícií majiteľa schválenej žalovaným. Takto bol v prospech žalobcov zriadený účet S. B. č. ú. M. a W. č. ú. M.. Žalobca 1./ dňa 06. 04. 2016 vo večerných hodinách zistil, že jeho telefón je neaktívny a nie je možné z neho uskutočňovať telefonické hovory, či prijímať alebo odosielať správy. Tento problém pretrvával aj na druhý deň, kedy sa žalobca 1./ prostredníctvom svojho kolegu W.. M. W. z dôvodu svojej pracovnej zaneprázdnenosti rozhodol vyriešiť návštevou pobočky Slovak Telekom, a.s. v Liptovskom Mikuláši. Po vyhodnotení problému bola vykonaná výmena SIM karty, na základe čoho jeho telefónne číslo bolo opäť aktívne. Žalobca 1./, ktorý jediný v tom čase využíval iniciačnú službu žalovaného a používal účty uvedené v žalobe, zistil, že dňa 21. 04. 2016 pri vstupe na účet č. M., že z tohto účtu bez jeho vedomia, bez jeho súhlasu a vedomia žalobcu 2./ bola prevedená na účet č. M. suma 60.330 eur a následne z tohto účtu bola táto suma opätovne bez jeho vedomia a súhlasu žalobcov prevedená na účet vedený W. M. č. M., ktorého vlastníkom je O. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. - X. K., N. R.. Uvedenú skutočnosť, že suma 60.330 eur bola prevedená na cudzí účet, žalobca telefonicky oznámil dňa 21. 04. 2016 žalovanému, ktorý túto skutočnosť potvrdil emailovou správou prostredníctvom gmailu dňa 21. 04. 2016 o 19.29 hod. Žalovaný, hoci išlo o neautorizovaný prevod z účtu žalobcov na účet tretej osoby, doteraz napriek ich opakovaným výzvam na jej vrátenie, žalobcom dlžnú sumu nevrátil. Podľa zistení žalobcov obdobným spôsobom

došlo k neoprávnenému prevodu vysokej finančnej čiastky v účte W. v Nitre v mesiaci máj 2016, a to tak, že finančné prostriedky boli bez súhlasu majiteľky prevedené a zaslané opäť na účet O. Z., síce na iný účet, ale na to isté meno, ako to vyplýva z trestného spisu sp. zn. ČVS: ORP-972/2-VYS-NR-2016. Napriek upozorneniu žalobcu žalovaný nezrušil ani nesledoval účty vedené na meno O. Z. a žalobcovi sú známe ešte ďalšie dva podobné prípady. Žalobca 1./ následne ako zistil neautorizovaný prevod finančných prostriedkov, uvedenú skutočnosť oznámil orgánom polície, a to OR PZ, odbor kriminálnej polície II. oddelenie vyšetrovania Liptovský Mikuláš, ktorý vo veci po začatí trestného stíhania uznesením sp. zn. ČVS-ORP-175/2-VYS-LM-2016 zo dňa 27. 04. 2016 vykonal vyšetrovanie. Bolo zistené, že dňa 06. 04. 2016 podľa výpovede svedkyne Y. G. bola v predajni Slovak Telekom, a. s. v obchodnom dome Aupark Košice vymenená SIM karta č. 8942102480010896617 a vydaná nová SIM karta č. 8942102480011077456 z dôvodu poškodenia pôvodnej SIM karty, čím došlo k ich deaktivácii. Týmto sa vysvetlila nefunkčnosť pôvodnej SIM karty žalobcu 1./ vo večerných hodinách dňa 06. 04. 2016. Podľa odborného vyjadrenia znalkyne B. B. S. M. z odboru písomznalectvo, odvetvie ručné písmo podpis na dohode o zmene zmluvy v poskytovaní služieb - výmena SIM zo dňa 06. 04. 2016 nie je pravým podpisom žalobcu 1./ Žalobca 1./ sa dňa 06. 04. 2016 zdržiaval počas celého dňa vo večerných hodinách v Liptovskom Mikuláši, preto v uvedený deň v žiadnom prípade nemohol vymeniť starú SIM kartu za novú SIM kartu v Košiciach. O. Z. uviedol, že v roku 2015 jednému neznámemu pánovi na požiadanie, ktorý mu sľúbil finančnú odmenu, dal svoje doklady na uzatvorenie nejakého účtu, bol s ním v banke, pričom mu tento svedok o zriadení takéhoto účtu mal vedomosť, nikdy pri nijakých výberoch nebol a taktiež nevedel, že niekto iný na tento účet nejaké peniaze dával. Vykonané vyšetrovanie preukázalo, že neznámy páchatel' bez vedomia súhlasu majiteľov účtu, teda žalobcov 1./ a 2./ previedol z ich účtu na účet tretej osoby sumu 60.330 eur. Pretože sa nepodarilo zistiť skutočnosť oprávňujúce vykonať trestné stíhanie voči tretej osobe, dňa 20. 02. 2017 vyšetrovateľ činný vo veci trestné stíhanie prerušil. Žalobcovia majú v súčasnosti vedomosť, že v danej veci a v iných veciach boli zadržané orgánmi polície podozrivé osoby, proti ktorým sa vedie trestné stíhanie. Banka je špecializovaný obchodník, ktorý v rámci tejto špecializácie musí niesť aj kvalifikovanú zodpovednosť za úroveň a kvalitu bankových služieb. V žiadnom prípade nemôže presúvať túto svoju profesionálnu zodpovednosť na klienta, ktorý má právo od banky očakávať, že jeho jednotlivé platby z jeho účtu budú vykonané len v súlade s príslušnými právnymi predpismi, zmluvou uzavretou s bankou a obchodnými podmienkami. Banka pri poskytovaní služieb klientovi musí vziať do úvahy aj všetky rizikové faktory, správne a účinne vyhodnocovať tzv. rizikové oblasti a zodpovednosť za tento postup nie je možné prenášať na klienta. U žalovaného už v minulosti došlo k rovnakým udalostiam so škodlivým následkom ako v prípade žalobcov, pričom tieto boli aj predmetom konania pred súdom, napr. konanie pred Okresným súdom vo Varšave sp. zn. 1C/229/15, ktoré predmetom bolo obdobné konanie a následok ako v prípade žalobcov. V danej veci žalobcovi na základe obdobného konania inej osoby bolo z bankového účtu vedeného žalovaným neautorizovaným prevodom odcudzených 128.979,89 zl, ktoré boli prevedené na iný účet tretej osoby. Žalovaný napriek tomu, že o takýchto neautorizovaných prevodoch mal už v minulosti vedomosť, nezabezpečil v prípade žalobcu a neprijal také opatrenia, ktoré by zabránili ďalším takýmto protiprávnym konaniam s následkom škody. Za nepredvídateľnú škodu je treba považovať takú škodu, ktorej vznik povinná strana nemohla predvídať s prihliadnutím ku všetkým skutočnostiam, o ktorých vedela, ktoré boli známe a s ktorými sa už v minulosti v rôznych bankových či súdnych procesoch stretla. Nezanedbateľným je aj zistenie, že operačné úkony v prípade neautorizovaného prevodu dňa 06. 04. 2016 boli vykonávané prihlásením sa internet bankingu žalobcu 1./ z IP adresy XXX/XXX/XXX/XXX treťou osobou, nie žalobcami, vlastníkom tejto IP adresy je subjekt so sídlom v Čechách, žalobcovia nikdy takúto IP adresu nepoužili, ani nepoužívali, ani táto skutočnosť nevedela žalovaného k maximálnemu zvýšeniu opatrnosti proti uskutočňovaniu neautorizovanému prevodu. Bolo jednoznačne preukázané, že podvodného konania vo vzťahu k žalobcom ako aj žalovanému sa dopustila tretia neznáma osoba, ktorá neautorizovaným prevodom a nezákonným vstupom do bankového priestoru žalovaného dosiahla neautorizovaný prevod z účtu žalobcov na účet tretej osoby. Túto skutočnosť potvrdzujú aj orgány polície, ktoré vykonali a vykonávajú v predmetnej veci vyšetrovanie. Opakované úniky o totožnosti klientov, úniky identifikačných a autorizačných údajov mimo priestoru žalobcov a žalovaného vyvoláva a vzbudzuje vážne pochybnosti, že jedna z alternatív týchto únikov je nezákonné konanie tretej osoby priamo v prostredí žalovaného. Žalovaný mal možnosť v súlade s bezpečnostnými postupmi iných bánk pri ochrane osobných údajov klientov, hesiel a pod. použiť také ochranné, hlasové, vizuálne a iné prostriedky, nad rámec bežného zabezpečenia, ktoré by v opačnom dôsledku neumožňovali rôznym kriminálnym živlom vykonávať protizákonnú činnosť, v danom prípade najmä na škodu žalobcov. Jeden z takýchto neautorizovaných prevodov s následkom škody je predmetom konania aj pred Okresným súdom Žilina sp. zn. 7Csp/160/2017. Žalobca 1./ bezodkladne po zistení, že

zo spoločných účtov došlo k neautorizovanému prevodu sumy 60.330 eur na iný účet tretej osobe vyzval telefonicky dňa 21. 04. 2016 žalovaného na vyriešenie vzniknutého problému, pričom žalovaný do času podaniu tejto žaloby si svoju povinnosť vyplývajúcu z § 11 ods. 1 zákona o bankách nesplnil, a preto si žalobcovia uplatňujú aj zaplatenie úroku z omeškania vo výške 8 % ročne od 22. 04. 2016 do zaplatenia.

2. Okresný súd Liptovský Mikuláš vydal dňa 02. 05. 2018 pod č. k. 4Csp/24/2018-165 platobný rozkaz, voči ktorému podal žalovaný včas odpor s odôvodnením, preto Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením č. k. 4Csp/24/2018-195 zo dňa 25. 06. 2018 vyššie uvedený platobný rozkaz v zmysle § 267 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) zrušil.

3. Odpor žalovaný odôvodnil tým, že na základe príslušnej zmluvy uzavretej medzi žalovaným - bankou a jej klientmi boli klienti oprávnení používať Internet banking (ďalej len IB), a to zadaním prístupových údajov pozostávajúcich z jedinečného identifikátora a prístupového hesla na webovom sídle banky. Bez znalosti súčasne oboch prístupových údajov nie je možné sa prihlásiť do bezpečného prostredia IB. Zadanie platovej operácie je výlučne možné po prihlásení do bezpečného prostredia IB. Strany sporu si vzájomne dohodli spôsob vykonania platobného príkazu tak, že vykonanie platobného príkazu je podmienené použitím identifikátorov a vždy autorizačného kódu. Bez správneho zadania autorizačného kódu nie je možné potvrdiť zadanie platobného príkazu. Žalobcovia neuviedli vo svojich podaniach, že došlo k zmene registrovaného telefónneho čísla v bankových systémoch žalovaného, preto ani z uvedeného nemožno vyvodiť záver, že žalovaný porušil akúkoľvek povinnosť vo vzťahu k zadávaniu platobných príkazov. Elektronizácia platby sa uskutočňuje na žiadosť používateľa platobnej služby tak, že sa mu vygeneruje jedinečný kód, ktorý sa mu zasiela priamo na jeho telefónne číslo a ktoré je povinný zadať do príslušného poľa na webovom sídle. Týmto okamihom je platba riadne zaznamenaná, zaúčtovaná, t. j. je autorizovaná. Ak teraz z vyjadrení žalobcov vyplýva, že pred samotnou spornou platbou došlo ku skutočnostiam, ktoré nastali mimo akéhokoľvek objektívneho poznania žalovaného, t. j. došlo k udalostiam, ktoré sú na základe zmluvného vzťahu medzi žalovanými a poskytovateľom telekomunikačných služieb, z ich pohľadu považujú za zásadné tieto skutočnosti: 1. Došlo k zmene technologického nosiča tohto telefónneho čísla (SIM karty) konaním tretej osoby, teda k takej skutočnosti, ktorá nespochybniteľne mimo akéhokoľvek rozumného uvažovania o zodpovednosti žalovaného. 2. Zadanie platobnej operácie dohodnutým a korektným spôsobom, t. j. žiadna aktivita, ktorá bola na účte žalobcu a nevykazovala znaky neautorizovanej operácie. Z pohľadu žalovaného nedošlo ani k zmene registrovaného telefónneho čísla, ale došlo k zmene technologického nosiča tohto telefónneho čísla, teda k takej skutočnosti, ktorá je nespochybniteľne mimo akéhokoľvek rozumného uvažovania zodpovednosti za škodu žalovaného. Ide o takú rozhodnú skutočnosť, ktorá mala významný vplyv na zadanie platobného príkazu, a najmä za ktorú nesie zodpovednosť osoba odlišná od osoby žalovaného. Žalobcami nebolo hodnoverným spôsobom preukázané akékoľvek porušenie povinnosti žalovaného, naviac nepodložili svoje tvrdenia akýmkoľvek dôkazom, hoci je nepochybné zo samotnej žaloby, že škoda vznikla nie v súvislosti s platobnou operáciou, ale v priamej súvislosti s porušením povinnosti ochrany prihlasovacích údajov žalovanými ako aj konaním tretej osoby, t. j. poskytovateľa telekomunikačných služieb žalovaného. Žalobcovia vo svojej žalobe opomenuli vysvetliť, akým spôsobom sa osobe, ktorá vykonala spornú platobnú operáciu, podarilo získať prihlasovacie údaje do bezpečného prostredia IB, keďže ide o údaje, ktoré sú jedinečné a bolo povinnosťou žalobcov tieto údaje nesprístupniť tretím osobám. Samotného prihlásenie sa do IB z územia Českej republiky v žiadnom prípade nevyžaduje nevyhnutnú potrebu zvýšenej starostlivosti vo vzťahu k žalobcom, nakoľko táto skutočnosť sama o sebe nenesie známky rizika (ako napr. prihlásenie z krajín na sankcionovanom zozname resp. z exotických krajín, ...), keďže množstvo ich klientov sa prihlasuje do svojich IB aj z územia Českej republiky. Z výpisu tzv. logov vyplýva, že osoba vystupujúca v mene žalobcov sa prihlásila do prostredia internetového bankovníctva pod prihlasovacími údajmi žalobcov, zadala platobný príkaz, v tejto súvislosti bol vygenerovaný autorizovaný kód, ktorý bol zaslaný na registrované telefónne číslo a tento autorizačný kód bol vpísaný do príslušného poľa platobného príkazu, čím sa platobná operácia stala autorizovanou. Žalovaný objektívne nemohol rozoznať nezákonné správanie sa osôb vystupujúcich v mene žalobcov. Podľa ich názoru nie je možné aplikovať ust. § 10 ods. 2 zákona, nakoľko ku škode nedošlo použitím platobného prostriedku, ale v priamej príčinnej súvislosti s porušením povinnosti tretej osoby (t. j. poskytovateľa telekomunikačných služieb žalovaného), čo dokonca sám žalobca vo svojej žalobe uvádza. Podľa ich názoru nedošlo k neautorizovanej platbe, ale ku konaniu, ktoré nezakladá zodpovednosť za škodu žalovaného, keďže nebolo preukázané žalobcom, že konaním žalovaného vznikla škoda a v jeho príčinnej súvislosti so vzniknutou škodou. Sú presvedčení, že ak vznikla škoda žalobcom, tak jedine s kauzálnym konaním pracovníka a poskytovateľa mobilných služieb v rozpore s platnými právnymi predpismi.

4. Okresný súd Liptovský Mikuláš (v poradí prvým) rozsudkom č. k. 4Csp/24/2018-287 zo dňa 02. 10. 2018 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcom 1./, 2./ sumu 60.330 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne počnúc od 22. 04. 2016 do zaplatenia a žalobcom 1./, 2./ priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

5. Krajský súd v Žiline uznesením č. k. 8Co/14/2019-347 zo dňa 30. 09. 2019 rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie s tým, že súd sa v ďalšom konaní musí vysporiadať s námietkami žalovaného majúcimi predstavovať liberačný dôvod zbavenia sa jeho zodpovednosti ako poskytovateľa platobných služieb za škodu spôsobenú žalobcom 1./, 2./, majúci za to, že ak škoda vznikla tak kauzálnym konaním poskytovateľa mobilných služieb, ktorý porušil povinnosti vyplývajúce z § 43 a nasl. zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách tým, že pred zadaním platobného príkazu došlo k zmene technologického nosiča telefónneho čísla (k zmene SIM karty) konaním tretej osoby, t. j. dôsledne sa venovať obrane žalovaného a zamerať sa na liberačné dôvody uvedené v § 25 zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách.

6. Právny zástupca žalobcov 1./ a 2./ trval na podanej žalobe. Uviedol, že v zmysle § 90 ods. 1 Zákona o platobných službách sú stanovené liberačné dôvody, kedy by sa banka zbavila zodpovednosti, teda ak by došlo k neautorizovanému prevodu zavinením žalobcov 1./, 2./, čo sa v súdenom prípade nepreukázalo. Poľský súd ešte predtým, ako bol jeho klient okradnutý uviedol, že banka neurobila dostatočné opatrenie. Preto nemožno hovoriť o bezpečnom prostredí. Minimálne po tých dvoch prípadoch v Poľsku mala banka urobiť dostatočné bezpečnostné opatrenie, aby sa takéto prípady nestali. Oni vedia minimálne o štyroch prípadoch na území Slovenska. Majú informácie o tom, že napr. G. Z. by takýto prevod takýchto finančných prostriedkov v takejto hodnote bez hlasovej kontroly neuskutočnila. Žalovaný nemá ani vizuálnu ani žiadnu inú kontrolu. Nakoľko sa jedná o neautorizovaný prevod, v zmysle § 11 ods. 1 je žalovaný povinný plniť. Ak mal žalovaný vedomosť o tom, že dva prvky v zmysle § 2 ods. 48 nestačia, mal zabezpečiť tretí na ochranu vkladov svojich klientov. Úrok z omeškania si uplatňujú podľa zákona o platobných službách do dňa nasledujúceho, kedy žalobca 1./ oznámil a požiadal o plnenie zo strany banky. Tento si uplatňuje v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka. Ďalej uviedol, že prvotným vstup kriminálnych živlov bol tým, že zneužili bankový systém, že z IP adresy z Čiech z emailovej adresy použili autorizačný kód, ktorý mal jeho klient a teda prvotný úkon bol cez IP českú adresu. Až následne na to bol zaslaný ďalší kód na telefón. Prvotný úkon bol únik údajov ohľadne autorizačných kódov, nie zmena SIM karty. Aké opatrenia banka urobila, keď došlo k opakovanému zneužitiu bankového systému aj na Slovensku aj v Čechách? V podstate sa sami utvrdili v tom, že až po týchto udalostiach zmenili smernicu tak, že obraty nad 10.000 eur sú preverované. Jeho klient chodí na výsluchy ako svedok alebo poškodený. Keby kriminálny živel nepoznal heslo klienta tak by výmena SIM karty bola úplne zbytočná. Dôkazné bremeno spočíva na žalovanom aby preukázal, že ho prípadne jeho klienti sprístupnili. Napriek tomu mal žalovaný rozhodnutia Poľských súdov, neurobil žiadne opatrenia, hoci to mal predvídať resp. vedel o tom, aby neboli ohrozené vklady klientov. Žalovaný vedel, že má problémy s nedostatočne zabezpečeným systémom, neurobil žiadne opatrenia a teraz sa chce zbaviť zodpovednosti tým, že tvrdí, že za škodu zodpovedá mobilný operátor. Oni tvrdia, že žalovaný má plniť žalobcom a potom nech si ako náhradu škody uplatní škodu voči mobilnému operátorovi, prípadne, ak má uzavretú poisťovnú zmluvu, nech si to uplatní ako poisťovnú udalosť. V danom prípade došlo k neautorizovanej platobnej operácii, preto tu o žiadnej liberalizácii nemožno hovoriť.

7. Žalobca 1./ na pojednávaní uviedol, že do internet bankingu sa prihlasoval v práci z počítača, ktorý je zabezpečený antivírusovým programom Eset tak, že zadal identifikačný kód a heslo. Identifikačný kód a heslo nikdy nikomu nesprístupnil, dokonca na tento účet nemala prístup ani druhá spolujateľka účtu, čiže žalobkyňa 2./ On nie je IT technik, ale podobný prípad sa stal p. Š., p. Y. zo Žiliny, p. Z. z Michaloviec. Jeho na p. Š. upozornil vyšetrovateľ, ktorý uviedol, že podobné konanie sa vedie na vyšetrovačke v Nitre. Na p. Š. sa nakontaktoval, ktorá mu sprostredkovala informácie o ďalších poškodených. Nie je pravdivé tvrdenie svedkyne Y. G., že sa mal dostaviť do Košíc za účelom výmeny SIM karty. On má mobilný telefón Slovak Telecom, p. Š. mala u iného mobilného operátora. Vie, že v prípade p. Š. sa podarilo nejaké peniaze zaistiť. Bol použitý ten istý spôsob, čiže peniaze boli prevedené zo sporiaceho účtu na bežný účet a odtiaľ na účet p. Z.. To je bezdomovec, ktorý už zomrel. Následne tieto peniaze mu boli postupne vyberané neidentifikovanými subjektmi, pretože mali na sebe motorkársku prilbu, čo mu povedal vyšetrovateľ. Hneď ako zistil, že na účte nemá finančné prostriedky, uvedenú skutočnosť oznámil banke. Sám vyšetrovateľ mu oznámil, že banka nijako skoro nereagovala. Všetky opatrenia

zo strany banky berie ako nedostatočné. Tieto štyri prípady spadajú do obdobia približne pol roka od apríla do októbra. Ten deň ako boli peniaze odúčtované z banky, ešte večer o siedmej všetko fungovalo. Keď sa zobudil v noci, už mu nefungoval ani gmail, ani telefón. Pokiaľ on vie, šéfom bandy je nejaký lekár, ktorý je gamblér, vie ako sa dostať do počítača k takýmto údajom. On mal podozrenie, že to bude niekto z banky, teraz už také podozrenie nemá. On si heslo pamätá, identifikačný kód má napísaný, ale je uložený ne bezpečnom mieste. V hesle mal veľké, malé písmená aj číslice. Na gmail a do internet bankingu mal rozdielne heslá. Pokiaľ sa týka prípadu v Rimavskej Sobote, tam mali telefóny obidvaja manželia, zlodej získal neoprávnený prístup len k jednému z mobilov, takže transakcie chodili na ten druhý mobil a na základe toho manželia zistili, že im miznú peniaze z účtu. Pokiaľ sa týka poškodenej p. Š. z Nitra, tak táto spomínala, že len v TV JOJ videla autorizačné kódy a jeden z nich bol aj jej kód.

8. Žalobkyňa 2./ na pojednávaní uviedla, že spolu so žalobcom 1./ mali jeden podnikateľský zámer, a to výstavbu subjektu za účelom poskytovania poradensko-psychologických služieb. Ona mala na starosti finančnú stránku a financovanie mal na starosti žalobca 1./ Ona si na 99,90 % prístupové údaje nezmenila. Nepamätá si, že by sa niekedy prihlasovala cez internet banking, prístup na účet nevyužívala. Na jej mobilný telefón nikdy žiadny výpis neprišiel. Výpisy chodili na email, ale nikdy ich neotvorila. Prihlasovacie údaje má v byte, z ktorého sa odsťahovala pred deviatimi rokmi, ale vtedy si aj zmenila telefónne číslo.

9. Poverený zástupca žalovaného žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Namietal pasívnu vecnú legitimitáciu žalovaného. Uviedol, že pre prístup k účtu sa vyžaduje dvojfázové úkony a ani pri jednom nedošlo k pochybeniu zo strany banky. Ak došlo k pochybeniu, tak na strane poskytovateľa mobilných služieb v kombinácii s únikom prístupových údajov žalobcov 1./ a 2./ Pre vznik zodpovednosti za škodu sa vyžaduje protiprávne konanie, škoda a príčinná súvislosť s protiprávnym konaním a vznikom škody. V danom prípade aj I. ako aj bankový ombudsman potvrdili, že na strane banky nedošlo k žiadnemu pochybeniu. Na základe týchto problémov žalovaný prijal opatrenia a prevody nad 10.000 eur denne sú prešetrované. Tieto opatrenia boli prijaté ex post. Existuje oddelenie, ktoré takéto podozrivé transakcie sleduje. Nevie, či tomu bolo aj v tomto prípade. Oni sa ohradujú voči tvrdeniam žalobcu 1./, že s orgánmi činnými v trestnom konaní spolupracovali. Nakoľko sa jedná o technické údaje, ktoré sa nachádzajú v Poľsku, tak to trvá určitý čas. Klienti disponujú prístupovými heslami, o ktorých banka nemá žiadnu vedomosť. V zmysle zákona o bankách zabezpečili prístup v kombinácii dvoch prvkov, preto nedošlo k porušeniu zákona. Pokiaľ sa týka IP adresy, tak je bežné, že klienti uskutočňujú platobné operácie aj z Čiech, čo nie je krajina, ktorá je na sankčnom alebo treťom zozname. Každá banka preveruje neobvyklé transakcie a táto transakcia nebola neobvyklá. Oni prijali smernicu, kde každý obrat nad 10.000 eur sa preveruje a tvrdí, že majú najprísnejšie podmienky. Prijatie smernice nebolo v príčinnej alebo časovej súvislosti na tieto udalosti. Platobná služba nastáva až zaslaním SMS kódu, ktorý poslali oni na registrované telefónne číslo klienta. K zmene SIM karty došlo pri mobilnom operátorovi tým, že bol predložený falošný občiansky preukaz. Nemajú informácie o tom, že by došlo k zverejneniu autorizačných kódov, ale tento nestačí na prihlásenie do internet bankingu, nakoľko tam je potrebné heslo. Heslom banka nedisponuje. Oni tvrdia, že škoda vznikla v príčinnej súvislosti s konaním tretej osoby. Najdôležitejším bodom bola práve výmena SIM karty, na základe ktorého škoda vznikla. Všetky banky mali v tom čase dvojprvkový systém zabezpečenia, čo vyplýva aj zo smernice.

10. Okrem výsluchu strán sporu súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením s obsahom listín založených v spise, a to so Zmluvou o vedení bankových bežných a sporiacich účtov uzavretou medzi stranami sporu HMP070890856 (č. I. 13 spisu), s potvrdením o zriadení účtu S. B. (č. I. 14 spisu), s potvrdením o zriadení účtu W. Č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX (č. I. 15 spisu), s Obchodnými podmienkami zriaďovania, vedenia bežných a sporiacich účtov pre podnikateľov W. (č. I. 16 a nasl. spisu), s dohodou o zmene Zmluvy o poskytovaní verejných služieb - výmena SIM zo dňa 06. 04. 2016 (č. I. 48 spisu), s potvrdením o uskutočnení prevodu sumy 60.330 eur zo dňa 21. 04. 2016 (č. I. 52 spisu), s emailovou komunikáciou medzi stranami sporu zo dňa 27. 04. 2016 a nasl. (č. I. 59 a nasl. spisu), s reklamáciou a žiadosťou o vrátenie finančných prostriedkov žalobcu 1./ adresovanej žalovanému zo dňa 28. 04. 2016 (č. I. 62 spisu), so zápisnicou o trestnom oznámení zo dňa 21. 04. 2016 (č. I. 73 spisu), s výpisom z účtu O. Z. (č. 80 a nasl. spisu), s fotokópiou vyšetrovacieho spisu ORPZ odbor kriminálnej polície Nitra ČVS: ORP-972/2-Vys-NR-2016 poškodenej L. Š., s oznámením Okresného súdu Nitra vo veci žalobkyne R.. L. Š., B., 18Csp/70/2018 (č. I. 215 spisu), so stanoviskami bankového ombudsmana a I. Z. M., s rozsudkom Okresného súdu Varšava zo dňa 05. 12. 2016 I C 229/15 a Okresného súdu Lodz I C 1206/14.

11. Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti s prihladením na všetko, čo v konaní vyšlo najavo, súd zistil tento skutkový a právny stav:

12. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané a medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobcovia 1./ a 2./ mali u žalovaného zriadené a vedené účty S. B. Č.. XXXXXXXXXXXX/XXXX a W. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX/XXXX. Dňa 06. 04. 2016 z účtu žalobcov č. M. bola suma 60.330 eur prevedená na účet žalobcov 1./, 2./ č. M. a následne dňa 06. 04. 2016 bola uvedená suma prevedená na účet W. M. majiteľa O. Z.. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že prevod sumy 60.330 eur nebol autorizovaný, teda k prevodu uvedených finančných prostriedkov došlo bez súhlasu a bez vedomia majiteľov účtov - a to žalobcov 1./ a 2./ a to tým spôsobom, že po prihlásení sa do prostredia banky prostredníctvom internet bankingu po zadaní autorizačného kódu a prístupového hesla k potvrdeniu uvedenej transakcie došlo na SIM kartu mobilného telefónu tretej osoby, keď medzi stranami sporu nebolo sporné, že táto tretia osoba uskutočnila neoprávnenú výmenu SIM karty mobilného telefónu žalobcu 1./ Žalobca 1./ po zistení, že došlo k neautorizovanému prevodu uvedenú skutočnosť dňa 21. 04. 2016 oznámil žalovanému a následne dňa 21. 04. 2016 podal trestné oznámenie na OR PZ Liptovský Mikuláš, odbor kriminálnej polície; oddelenie vyšetrovania, na ktorom sa vedie vec pod ČVS: OR-175/2-VYS-LM-2016. Rovnako mal súd preukázané a medzi stranami sporu nebolo sporné, že obdobný modus operandi ako v prípade žalobcov, bol v Poľskej republike evidovaný minimálne v dvoch prípade. Na území Slovenskej republiky okrem prípadov žalobcov 1./, 2./ sa vedú ďalšie tri súdne spory, a to na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 7Csp/160/2017 (č. l. 373 spisu), na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 18Csp/70/2018 a na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 14C/764/2018 (č. l. 367 spisu), ktoré konania doposiaľ nie sú právoplatne skončené.

13. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom do 12. 01. 2018 (ďalej len ZoPS) platobnou operáciou sa rozumie vklad finančných prostriedkov, výber finančných prostriedkov alebo prevod finančných prostriedkov na pokyn platiteľa alebo príjemcu alebo prostredníctvom príjemcu poskytovateľovi platobných služieb vykonávaný v rámci platobných služieb podľa odseku 1 písm. a) až f).

14. Podľa § 2 ods. 19 ZoPS platobným prostriedkom sa na účely tohto zákona rozumie personalizované zariadenie alebo súbor postupov dohodnutý medzi používateľom platobných služieb a poskytovateľom platobných služieb, ktoré používa používateľ platobných služieb na účely predkladania platobného príkazu, najmä platobná karta, internet banking alebo iné platobné aplikácie elektronického bankovníctva.

15. Podľa § 8 ods. 1 ZoPS ak platiteľ udelil súhlas na vykonanie platobnej operácie, platobná operácia sa považuje za autorizovanú. Platiteľ môže autorizovať platobnú operáciu pred jej vykonaním alebo, ak sa na tom platiteľ a jeho poskytovateľ platobných služieb dohodnú, po vykonaní platobnej operácie.

16. Podľa § 10 ods. 1 ZoPS poskytovateľ platobných služieb je povinný preukázať, že platobná operácia bola autentifikovaná, riadne zaznamenaná, zaúčtovaná a že na ňu nemala vplyv nijaká technická porucha alebo iný nedostatok, ak používateľ platobných služieb popiera, že vykonanú platobnú operáciu autorizoval, alebo tvrdí, že platobná operácia bola vykonaná nesprávne.

17. Podľa § 11 ods. 1 ZoPS poskytovateľ platobných služieb platiteľa je povinný okamžite vrátiť platiteľovi sumu neautorizovanej platobnej operácie, ak tento zákon neustanovuje inak, a ak je to možné, docieľiť stav na platobnom účte, ktorý by zodpovedal stavu, keby sa neautorizovaná platobná operácia vôbec nevykonala; tým nie je dotknuté ustanovenie § 9. Týmto ustanovením nie je dotknutá zodpovednosť poskytovateľa platobných služieb platiteľa za preskúmanie a preukázanie autentifikácie platobnej operácie podľa § 10 a za rozhodnutie o oprávnenosti reklamácie podľa § 89 ods. 6.

18. Podľa § 25 ZoPS za porušenie povinnosti pri poskytovaní platobných služieb podľa tohto zákona nie je zodpovedný poskytovateľ platobných služieb, ktorý preukáže, že porušenie povinností bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť 19) alebo postupom podľa osobitného predpisu. 20)

19. Podľa § 92 ods. 12 ZoPS na záväzkové právne vzťahy vzniknuté na základe tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o obchodných záväzkových vzťahoch, 82) ak tento zákon neustanovuje inak.

20. Podľa § 374 ods. 1 Obchodného zákonníka za okolnosti vylučujúce zodpovednosť sa považuje prekážka, ktorá nastala nezávisle od vôle povinnej strany a bráni jej v splnení jej povinnosti, ak nemožno rozumne predpokladať, že by povinná strana túto prekážku alebo jej následky odvrátila alebo prekonala, a ďalej, že by v čase vzniku záväzku túto prekážku predvídala.

21. Vzťah žalobcov 1./, 2./ a žalovaného bol založený zmluvou o bežnom účte, ktorá je upravená v § 708 až 715 Obchodného zákonníka a ktorá má v zmysle § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka povahu tzv. absolútneho obchodu. Podľa ustanovenia § 373 Obchodného zákonníka potom platí, že kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinnosti bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť. Žalovaný je pobočkou zahraničnej banky a je oprávnený vykonávať bankové činnosti v zmysle zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a platobné služby v zmysle zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách, a zároveň zodpovedá za porušenie povinností pri poskytovaní platobných služieb s výnimkou, ak preukáže, že porušenie povinnosti bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť alebo postupom podľa osobitného predpisu. Základnou povinnosťou banky zo zmluvy o bežnom účte je predovšetkým jej povinnosť riadne opatrovať klientove finančné prostriedky, pretože asi najpodstatnejším motívom zakladania bežných účtov je predpoklad klienta, že jeho finančné prostriedky budú v banke lepšie chránené, ako keby ich mal mať uložené niekde inde (pozri rozsudok NS ČR sp. zn. 29 Cdo 2700/2000 zo dňa 25. 02. 2004). Ak si banka túto povinnosť ochraňovať peniaze klienta nesplní a umožní cudzej osobe prístup k účtu klienta, poruší zmluvu o bežnom účte, čo zakladá nárok klienta domáhať sa voči banke náhrady škody.

22. V spore bolo preukázané, že z účtu žalobcov 1./, 2./ vedeného u žalovaného došlo k neautorizovanému prevodu sumy 60.330 eur na účet tretej osoby bez vedomia a súhlasu žalobcov. V konaní nebolo ani tvrdené, že by si žalobcovia 1./, 2./ porušili svoje zmluvné povinnosti, naopak títo vykonali všetky primerané úkony na zabezpečenie ochrany vlastných personalizovaných bezpečnostných prvkov, tieto nijakým spôsobom nesprístupnili tretej (cudzej) osobe. K neautorizovanému vykonaniu platobnej operácie nedošlo v dôsledku podvodného konania žalobcov, prípadne úmyselným opomenutím, konaním s hrubou nedbanlivosťou alebo nesplnením jednej alebo viacerých povinností uvedených v § 26. V spore ostalo sporné len to, či sú tu dané liberačné dôvody uvedené v § 25 zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách.

23. Okolnosti vylučujúce zodpovednosť za škodu sú stanovené v ustanovení § 374 Obchodného zákonníka. Z dikcie § 374 ods. 1 vyplýva, že k tomu, aby išlo o okolnosť vylučujúcu zodpovednosť za škodu, musia byť splnené všetky tu formulované predpoklady kumulatívne:

a) prekážku, ktorá nastala nezávisle od vôle povinnej strany a bráni jej v splnení jej povinnosti, pričom
b) nemožno rozumne predpokladať, že by povinná strana túto prekážku alebo jej následky odvrátila alebo prekonala,

c) ak existenciu tento prekážky možno rozumne predpokladať v dobe vzniku záväzku.

Za nepredvídateľnú škodu je treba považovať takú škodu, ktorej vznik nemohla povinná strana predvídať s prihliadnutím k všetkým skutočnostiam, ktoré poznala alebo by mala pri obvyklej starostlivosti poznať v dobe vzniku záväzkového vzťahu a právom sa preto domnievala, že z porušenia povinnosti, ktorej sa dopustila, takáto škoda vzniknúť nemôže (rozsudok NS ČR sp. zn., 29Cdo/2001/1999 z 02. 02. 2000). Rozumným predpokladom, s ktorým by mala počítať každá opatrná banka už pri uzavretí zmluvy o bežnom účte je, že peňažné prostriedky, ktoré sú jej (alebo budú) majiteľom bežného účtu na základe tejto zmluvy zverené, môžu byť predmetom cieleného bankového podvodu (pozri rozsudok NS ČR 29 Cdo 2700/2000 zo dňa 25. 02. 2004). V spore bolo preukázané, že k obdobným neautorizovaným prevodom finančných prostriedkov došlo minimálne v dvoch prípadoch na území Poľskej republiky, preto súd dospel k záveru, že žalovaný ako banka mal a mohol túto škodu predvídať a preto v súdnom prípade nemohli byť súčasne splnené vyššie uvedené podmienky pre zbavenie sa zodpovednosti za škodu. Banka, ako špecializovaný obchodník, musí niesť kvalifikovanú zodpovednosť za úroveň a kvalitu bankových služieb. Túto profesionálnu zodpovednosť nie je možné presúvať na klienta (majiteľa bežného účtu), ktorý má právo očakávať, že banka uskutoční jeho menom platby ním určeným osobám (§ 709 ods. 1 Obchodného zákonníka) tak, aby platba bola riadne a včas vykonaná (rozsudok NS ČR 29 Odo 690/2001 zo dňa 08. 01. 2003).

24. Pretože neboli súčasne splnené vyššie uvedené predpoklady pre liberáciu žalovaného uvedené v § 374 Obchodného zákonníka, jeho zodpovednosť voči žalobcom 1./, 2./ je daná, tejto sa nezbavil. Autentifikácia pri vykonaní predmetnej platobnej služby prostredníctvom internet bankingu na základe použitia len dvoch prvkov sa jednoznačne preukázala ako nedostatočná. Banka mala vzhľadom k svojim odborným znalostiam profesionála podozrivý obchod pozastaviť a kontrolou u majiteľa účtu zistiť, či takýto príkaz urobil, autorizoval a autentifikoval. Žalobcovia 1./, 2./ uniesli dôkazné bremeno, preukázali vznik škody, príčinnú súvislosť medzi protiprávnym konaním a vznikom škody, pričom bol naplnený aj predpoklad predvídateľnosti vzniku škody a neexistencia okolností vylučujúcej zodpovednosť. Banke bolo nebezpečenstvo útoku tretích osôb na peniaze jej klientov známe a riziko je danému druhu podnikania vlastné. Žalovaný napriek tomu, že k obdobnému konaniu došlo minimálne v dvoch prípadoch na území Poľskej republiky, neprijal dostatočné opatrenia na ochranu vkladov svojich klientov. Na území Slovenskej republiky, okrem prípadu žalobcov 1./ a 2./, žalovaný eviduje minimálne ďalšie tri prípady, pri ktorých došlo k neautorizovanému prevodu finančných prostriedkov obdobným spôsobom ako v prípade žalobcov. O nedostatočnom zabezpečení svedčí aj samotný fakt, že žalovaný následne sám prijal opatrenia a v súčasnej dobe prešetruje bankové prevody nad 10.000 eur.

25. Súd dáva do pozornosti, že samotná výmena SIM karty (technologického nosiča telefónneho čísla) treťou osobou sama o sebe nemala za následok neautorizovaný prevod finančných prostriedkov žalobcov. Bola len jedným z krokov potrebným na cielený bankový podvod. Je vysoko pravdepodobné, že informácie o výške vložených finančných prostriedkov na účet žalobcov museli pochádzať práve z prostredia banky. Preto súd žalobe žalobcov vyhovel v plnom rozsahu.

26. Zároveň súd priznal žalobcom uplatnené úroky z omeškania vo výške 8 % ročne odo dňa nasledujúceho, kedy žalobca 1./ vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy t. j. od 22. 04. 2016 do zaplataenia, pričom výška úroku z omeškania zodpovedá vyššie citovanému ust. § 98 ods. 12 zákona č. 492/2009 Z. z., t. j. v súlade s predpismi obchodného práva.

27. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že priznal žalobcom 1./, 2./, ktorí mali plný úspech vo veci, náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súdny úradník po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.